

СВОБОДА

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
UNA members: \$7.50 — 6 months, \$15.00 — 1 year. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Check "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Папа в Канаді

Із усіх дотеперішніх Вселенських Архієреїв, наступників святого Петра, Папа Іван Павло II найчастіше залишав Рим для подорожей по світу. За шість років свого перебування на Апостольському престолі він переводить тепер уже 24-ту з черги подорож поза Італію, цим разом по Канаді. Розпочинаючи цю візиту в Канаді, від найдалі на схід положеної провінції Квебек у столицю Монреалем, Папа відвідає і висумену на північний захід положену провінцію Альберти та закінчить свою мандрівку по Канаді в її столиці Оттаві. За голосами преси — це з одного боку радісна подія для канадців, де є 11,200,000 католиків, а з другого боку — великий клопіт, особливо для органів безпеки. Щоб достойно прийняти такого достойного гостя, Федеральний уряд в Канаді признає на це 40 мільйонів доларів, з чого найбільший видаток буде для береження його особи, на яку, як відомо, був уже раз поважний атентат. Він буде їздити опанцеровано лімузиною, але з рухомим дахом, щоб — як захоче — міг стати в автомобілі, без уваги на протести служб безпеки.

Однак ця подорож Папи по Канаді має глибше і поважніше значення, як тільки церемонійні й куртуазні відвідини. У Римско-Католицькій Церкві, також і поза Канадою, але особливо в Канаді, існує фермент. Папа Іван Павло II — консерватист і традиціоналіст, він тримається цупко канонів і традицій Католицької Церкви і є противником реформ, що їх домагаються також численні католики, які вказують на поступ у світі думок і на змінени обставини в житті людини, родини і суспільства. Конкретно йдеться про такі справи, як планування родини, розвод, аборт, справу celibату, більша роль жінок у Католицькій Церкві. Феміністичний рух набрав у світі такої динаміки, що жінки почуваються покривдженими, дискримінованими, коли обмежують їхню роллю в Церкві до жіночих чернечих чинників і навчання в католицьких школах. Ось Папа Іван Павло II пішов вперше на поважну поступку жінкам у Канаді: дозволив, щоб вони були помічницями при уділюванні св. Причастія. Переконали Папу аргументом, що сподіваються такої маси зголошуваних до св. Причастія людей, що не подолає цьому навіть змобілізований в цілій Канаді священничий стан.

Брак священників актуалізує теж щораз більше питання celibату. Воно було актуальне і в Українській Католицькій Церкві вже між двома світовими війнами, — відомо, що celibат обов'язував в Станіславській та Перемиській єпархіях і тільки Львівська єпархія дозволяла абсолютному теологічному студію вчиняти та ставати духовниками. Це питання набирає гостроти й тепер, коли відчувається брак священників в Українській Католицькій Церкві. Рятую ситуацію Бразилія, де чимало молодих чоловіків зголошується до священничого стану — у чому чимало роллю грає тамашна економічна криза. Прихильники celibату мають також сильний аргумент: у Православній Церкві не існує celibату, там є жонаті духовники, а відчувається також поважний брак священників. За прихильниками скасування celibату в Українській Католицькій Церкві промовляє історичний факт, що священничі родини започаткували нову еру: із священничих родин виросла верства працюючої інтелігенції, яка заступила верству опляченої або змозкоченої шляхетської верстви.

Відвідини Папи в Канаді мають на цілі тісніше пов'язати тамашний католицький світ з Ватиканом та скріпити авторитет Папи, що у практиці значить скріпити внутрішню дисципліну в Католицькій Церкві. Зрештою, Папа вітається у всьому світі та особливо в світі католиків таким авторитетом, що сподіваються чвертьмільйона осіб на його Понтифікальний Богослужбі в Оттаві. Тому що подорож Папи буде відбуватися у великій частині у прикордонній смузі зі США, то сподіваються що так звані Мостом Миру біля Баффало в стейті Нью Йорку переїде до Канади кругло мільйона осіб із Америки, щоб зустрітись із Папою.

У всіх зустрічах із Папою Іваном Павлом II напевно візьме масову участь також Українська Католицька Церква в Канаді з її ієрархією та вірними. Жаль, що ця подорож припадає саме в тому тижні, в якому відбувається в Римі похорон Першогоєрарха Української Католицької Церкви, Верховного Архієпископа-Кардинала й Патріарха Йосифа Сліпого. Це поважна проблема для українських католицьких Владик у Канаді, як розподілити час, щоб полетіти на похорон Патріарха до Риму та брати участь у прийманні Папи у Канаді. Не тільки римо-католики, але й вірні Української Католицької Церкви в Канаді радіють відвідинами Папи Івана Павла II.

Як відомо, советська амбасада у Вашингтоні розіслала у всі відомі адреси, зокрема на адреси американської преси, дослідних інститутів та інших відомих установ 96-сторінкову брошуру, написану англійською мовою і видану генеральним штабом советської армії під заголовком "Військова сила США". Ця, до речі, вже третя з черги брошури подібного типу, по аналогії подібна до такої ж брошури Пентагону під назвою "Советська військова сила", з тією тільки різницею, що в пентагонській брошурі і взагалі у західних виданнях усі цифри дані спері на безсумнівні факти, а подібні советські видання — це суцільна урядова пропаганда, метою якої є доказати, що перегона в збройні започаткували "З'єднані Стейти Америки, а Советський Союз, мовляв, тільки вирівнював зброю, готуючись до оборони здобутків жовтвєвої революції й інтересів країн "соціалістичної співдружності".

У згаданій советській брошурі чітко, наприклад, знайде таке твердження, що Адміністрація президента Рональда Регена за всяку цінну хочь зброю перенести в СРСР і, що між збройними силами Заходу і Сходу взагалі існує приблизна рівність. Позатим у советській брошурі написано багато не то неправди,

П.О.

ЧЕРГОВА СОВЕТСЬКА ПОБРЕХЕНЬКА

а то й злобно брехні. Ціла книжечка насичена фразеологією, пропагандою і твердженням про те, що західні оборонні бюджети з року в рік зростають, а — советські вже роками нібито залишаються на тій самій висоті. Очевидно у всьому, мовляв, винен Р. Реген, який, — як каже Москва, не тільки розпочав процес накопичування зброї, але, маючи на увазі "розпочатий ним хрестоносний похід проти комунізму", наказав цю зброю, зокрема нуклеарну, розмішувати ближче до кордонів соціалістичних країн. Не забули советські пропагандисти згадати і про нові американські космічні ракети, які, на думку советських спеціалістів, значно можуть зменшити ризик нуклеарної атаки на США з боку Советського Союзу і змичити оборонні спроможності американського континенту.

На запитання кореспондентів представник советської амбасади у Вашингтоні Владімір Нікоян заявив, що брошура була видана в Советському Союзі і з початком літа надіслана до США. Речники Пентагону поки що не коментували поміщеного у брошури матеріалу, кажучи, що вони це не про-

тепер приховати, або прива- ймні пояснити тим, що це вони робили для власної безпеки і безпеки своїх альянтів з Варшавського Пакту. Факт залишається фактом: на європейському континенті військові збройні сили комуно-московської імперії переживають такі ж військові формації Північно-Атлантичного Оборонного Союзу (НАТО) у відношенні: два до один. Біля 420 советських нуклеарних ракет середнього засягу типу SS-20 націлені на західноєвропейські індустріальні центри і військові інсталляції; на кордонах між Східною і Західною Європою, а зокрема у Східній комуністичній Німеччині, стоїть наготові біля 38,000 танків і чимало іншої зброї, зокрема протилежних ракет різного типу та чимало війська. Все це можна використовувати для двох цілей: нападу на Європу, або залякування з метою підпорядкування європейській країні советським інтересам, а зокрема для порізнення членських країн НАТО з Урядом США, а також для підтримки пацифістичних рухів, які можна б описати скеровувати на різні відтинки "фронту". а особливо на боротьбу проти американських нуклеарних інсталляцій, бо про такі ж советські інсталляції під час великих пацифістичних демонстрацій навіть не згадується.

(Закінчення на ст. 4)

Вашінгтон чекає

(Інтер'ю із Степаном Проциком)

II

П.: А де ви бачите поширене почуття меншвартості, про що ви згадали?
В.: Говорять в громадському концерту в Вашингтоні не варто влаштовувати, бо нема для нього високоавартісних українських творів... Одна авторка писала, що чужі диригенти не можуть диригувати виконання українських творів, бо вони не відчувають їхньої душі... Значить, не пхаймося з українською культурою на світовий рівень! А також, не ходимо на ці безвартісні концерти, де Бетговена диригує Французькі, Верді — англійські, Дебюссі — росіяни, а Чайковського — японськи.

П.: У вашій недавній статті ви критично висловились про концепт імпрези в Вашингтоні. Як цей концепт виглядає тепер, в навічєр'я маніфестації?

В.: Початок ідеї маніфестації в УКАА і в УАКР зав'язався навколо 20-річчя пам'ятника Т. Шевченка. Політичне осмислення прийшло пізніше від УАКР, але в даному складі комітету воно залишилось другим. Ця ідеологічна подальність — ностальгія і усунеснення — співіснують далі; вона відображена в назвах комітету, (проект назви "Комітет солідарності з Українським Народом" відкинуто), в змісті публікацій, і в різниці між публікаціями українською та англійською мовами. (Зредаговані нашими молодшими авторами матеріали по-англійськи для преси й політичного світу стосуються лиш актуальних тем поневолених і русифікації).

Треба пам'ятати, що консолідаційний характер Крайового комітету є позитивний тим, що він змобілізує громадянство різних груп і переконань, але в складі такого комітету можна працювати лиш в умовах компромісів. Це в свою чергу негативно відбивається на ідеї імпрези. Центральна ідея повинна бути одна. Навколо неї повинні концентруватися усі політичні і технічні заходи організаторів. Тематичний "плуралізм" тут не надается.

П.: Чим поясните що подвійність, і певні труднощі в оформленні політичного змісту імпрези?
В.: Поперше чолові діячі комітету надіють краще спопуляризувати українсь-

ку дійсність історією пам'ятника, як висвітленням сучасних проблем. Подруге, цьому становищу допомагає поширена аполітичність громадянства, яка виперла колишній його політичний ентузіазм і притупила чуйність до агресії ворога. Нерідко почуте в громаді гордість співрозмовців з того, що вони є аполітичні, і не вмішуються до жадної політики. Це виявлення інтересу до власної історії і сучасної долі народу приходять з моментом присвячування більшості уваги справам безпосереднього оточення, або справам обмеженого значення. Навіть, наприклад, якби ми ішли за календарними спонуканнями, то крім 20-річчя пам'ятника ми знайшли б цього року 40-річчя створення УГВР. Різниця між національними й історичними важливостями цих двох подій не вимагає дискусії; (Треба короткої індоктринації: при творенні УГВР не було присутнього ні одного німця, не висловлювалося там привітання німцям армії ані її фюреру; УГВР була створена українськими силами й на українській землі, і тому вона є нашою чистою візитівкою для світу); однак до вух тисячів маніфестантів, ані до вух зовнішнього світу ця подія не дійде. Ми аполітичні!

П.: Як же є, вкінці, ваші сподівання успіху маніфестації?

В.: Фестивали в Українському Братському Союзі, в Нью Джерсі, чи в Елленвіллі мають 5 до 15 тисяч народу без зайвої пропаганди. До маніфестації у Вашингтоні ми мобілізуємо народ уже декілька місяців і не знаємо, який буде вислід. Ми до останньої хвилини голодуємо маніфестації минулого року також не знали, який буде її вислід. Але численність учасників виявилася більшою як ми сподівались. Сьогодні я вірю в здоровий загальногромадський стиль організації маніфестації, і в широку виявлені в нашій підготовчій роботі правильні цілі імпрези; вірю в здорову реакцію об'єктивного суспільства. В обличчя тисячів ентузіастичних учасників походу сподіюся побачити повну апробату нашої роботи, і їхнє власне задоволення із виконаного обов'язку.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інститутів чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє що вимога як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо заїде потреба). Дописи слід надіслати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів не скорочувати їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійськи і по-українськи. — Редакція.

УРБАНІЗАЦІЯ У СОВЕТСЬКОМУ СОЮЗІ

Михайло Кучер

Советська влада на зразок США хоче зменшити кількість населення, яке працює на землі. В США і Канаді у хліборобстві працює 6 відсотків населення. Як того досягнути в СРСР партія ще не знає.

Знищення села розглядається як найбільш важливий засіб нормальної інтеграції. А це повна загроза національним республікам, зокрема Україні. Сталін давно сказав, що національне питання — це власне питання селянське. Із знищенням селянства прийдє час на ліквідацію національного питання.

Брежньєв так висловився на тему програми нечорноземної частини Росії: 1) Побільшити врожайність; 2) створити певну матеріальну технічну базу; 3) перетворити село у вигідні агромісти. На реалізацію призначено 35 мільярдів рублів.

У 1974 році в нечорноземній частині Росії сільське населення було 40 відсотків. Воно жило у селах. У цій нечорноземній частині Росії було 143,000 населених пунктів. З них вирішено залишити тільки 29,000 "перспективних сіл". Решті сіл було заборонено будувати нові хати, але направити старі. Із треба було ліквідувати протягом 10-15 років. У наслідок програми, нечорноземну частину Росії, величезну частину селян

було свідомо поставлено в неможливі умови.

В Калінінській області з 547 населених пунктів — 477 не мали клубів. 433 селища, в яких жила половина населення області, не мали жадних культурно-побутових закладів, 167 не мали бібліотек, у 412 селищах не показували фільмів.

У селах області не було регулярної медичної допомоги. На 10,000 населення районів було 33 лікарів і 117 шпитальних ліжок, але на тих же 10,000 сільського населення було двоє лікарів і 33 шпитальні ліжка. Двох лікарів мали денно обслужити 150 сіл.

За таких умов селяни не хотіли переселятися в агромісти і масово виїжджали. Молодь також залишила село. Молоді жінки і дітва та теж масово залишали село. На 1-го січня 1977 року в Кировоградській області чоловіків від 16 до 19 років було 8,000 більше, як жінок. Советська культура, в тому телевізії, також сприяла втечі молоді з села. Вже 1975 року нечорноземна область Росії обернулася в урбанізовану зону. І в згаданій області залишилось 27-28 відсотків населення. В Іванівській і Тульській областях цей відсоток складав 10-25 відсотків. Кировоградська область цілком урбанізована, з 85 відсотків

великого формату!) проявляється його велика любов до церковної музики, який він посвятив чи не понад 50 років свого життя. І як кожний дослідник стрічав він дуже багато не раз і непоборних труднощів, щоб довести свою працю до бажаного кінця. Ми знаємо не тільки з його розвідки, але також із інших джерел, що перша його праця: "Василіянські церковні напівні", що вийшла в Римі 1961 року, накладом Генеральної Курії О.О. Василіяні, мала в оригіналі Коментар до богослужбених напівнів О.О. Василіяні, але, на жаль, видавши зовсім вищиливши цей Коментар автора, а навіть не було згадане ім'я того, що ці пісні-напівні позбирав і виправив їх, тобто ім'я Митрофана Федорова. А шкода була велика, бо такі видання, як видання богослужбених напівнів мусить мати відповідне введення і коментар.

У теперішній книзі М. Федорова (312 ст.) про стисло літургичні пісні чи напівні різних хорових частин Служби Божої є поданий аж надто широкий Коментар з докладним введенням і поясненням церковних напівнів, що збереглися в традиції УКЦеркви в Галицькій землі. М. Федорів поділив свою працю на три Виділи чи Секції. У Першому Виділі автор подає знамениті введення до хорового матеріалу, що він зібрав і приготував до видання і джерела, про їх питомий характер і розвиток. Дуже цікаві є підрозділи книги М. Федорова, де він розповідає історію церковного співу в Україні в передмонгольській добу, заторкуючи при тому всьому ті впливи, під якими розвивався наш церковний спів на протязі сторіч. На своїх місцях автор внаслідок різні терміни і назви, вживані в церковному співі, подаючи етапи розвитку хорового співу на наших землях. Цінні є заваги автора про ті школи, представників і дослідників і записувачів церковного хорового співу на Україні, почавши від найдавніших аж до найновіших часів. При тому всьому автор описує все це не високопарно, але зрозуміло навіть для не-фахівців мовою. Думаємо, що цей Перший Виділ повинен автор видати окремою відбиткою, бо вона творить для себе завершену цілість.

Другий Виділ твору М. Федорова — це "Нотний Виділ" (Стор. 73-216). І в ньому записані всі зібрані ним напівні Божественної Літургії, що були в уживанні в Галицькій Церковній Провінції, а звітдам предсталися і до нас, що живемо тепер поза межами України. Деякі

літургичні співи, наприклад "Велика Ектенія" має 14 зразків, "Святий бже" — 12 зразків, "Аллилуя" — шість зразків, "Ектенія Потрійна" — 11 зразків, "Ми що Херувимів..." — 16 зразків, "Просительна Ектенія", — 14 зразків, "Ектенія Благална" після освячення Дарів — 11 зразків. По-чотири, по-п'ять, по-шість чи сім зразків мають такі частини Служби Божої (Божественної Літургії) як Антифони, Єдинородний Син..., Святий, Святий, Святий..., Символ Віри й Очче наш.

До напівнів Божественної Літургії М. Федорів долучив також Панахиду, в якій також є хорові частини із двома чи трьома зразками.

Ми аж ніяк не хочемо робити якихось критичних заваг щодо вартості і манери автора в його записах зібраних ним церковних мелодій. Ми не маємо до того відповідного знання, але підкреслимо його дбайливість, щоб мелодії давніх (старослов'янських) текстів розкласти відповідно до таких чи інших перекладів на українську мову. Ми згодні повні з автором, що прихотилося йому дуже трудно нею б. перелічувати віками освятчені старослов'янські мелодії на живу народну мову (Стор. 20). Але і ці труднощі автор вміло переміг і тим багато поможе для одностайного церковного співу в нашій диспосі. Під сучасну пору в нас (розумію тут єпархії чи парохії УКЦеркви поза межами України!) є ще багато хаосу, браку одностайності в церковних напіввах Божественної Літургії. Як колись говорили в нас, що "попик — то тилик", так зараз треба було б сказати "скільки джків — стільки і напівнів". Зрештою, в нас ще покутує широка свобода необмежена ні типіками ні ірмологіонами ні освятченими традиційними церковними напівнами. Багато хаосу в церковному співі вводить ті духовні, що, не простудіювавши ясклад літургіку і музику нашої УКЦеркви, насліпо заводять і обрядові практики і церковні напівні, запозичені від усяких "восточників": росіян, сербів, греків чи болгар, а навіть від мелхітів і сирійців, а такі напівні і практики є такі аж надто чужі для нашого традиційного церковного співу чи обрядових практик.

Власне М. Федорів всюди і систематично задержує давні наші церковні напівні, і при тому не боїться сказати

Закінчення на ст. 3.

о. М.М. Соловій, ЧСВВ

НЕОЦІНЕНА КНИГА ПРО ОБРЯДОВІ СПІВИ НАШОЇ ЦЕРКВИ

Невтомний дослідник історії українського церковного співу, музиколог і композитор, Мирон Федорів обдурив нашу Українську Католицьку Церкву неоціненим своїм твором про "Обрядові співи Української Церкви Галицької землі". Довго довелося священникам і мирянам нашої УКЦеркви ждати на появу такої цінної публікації, якою є книга М. Федорова про "Літургичні співи", що були в ужитку через довгі віки на "Галицькій землі".

Це справді вартісна і неоцінена розвідка про історію нашого церковного співу, якої ми ще не мали в нашій літературі про церковний спів і музику. Вправді, про церковне мистецтво, музику і напівні писали в минулому і д-р Борис Кудрик, Микола Гринченко, Павло Маценко, Олександр Кошич, Станіслав Людкевич, але всі ці автори і їхні цінні книжки чи розвідки про церковну музику в Україні є сьогодні бібліографічною рідкістю, призабуті і немов покріті, "порохом" минулого. Хто ж із сьогодні має в своїй бібліотеці? Хто взагалі, крім одних, цікавиться такою багатою історією нашого церковного співу й музики? Той, хто пише ці рядки, купив собі у Відні 1942 року рідкий вже і тоді, "Огляд історії української церковної музики" д-ра Бориса Кудрика, що вже і тоді, під час війни, був бібліографічною рідкістю. З тією книжкою, "возився" я і ще, "вожуся" дотепер, і з тієї книги д-ра Кудрика, виданої у Львові в 1937-му році, зацікавлені люди поробили собі фотостатичні копії. Але і Б. Кудрик не сказав, "останнього" слова про нашу церковну музику, хоч і як вона цінна для кожного історика чи дослідника наших церковних співів і напівнів.

Мирон Федорів у своїй книзі вклав, що так сказав, цілу свою душу! З його обширної розвідки (88 сторін

Помітна подія в українській дільниці Чикаго

У дні 22-го серпня н. р. тут відбувся соборний чин посвячення площі під будівлю нового приміщення для Першого Українського Федерального Шадницького Банку „Певність”, який довершили митрофорний прот. о. Федір Білешкий, настоятель собору св. князя Володимира, митр. о. Маріян Бутринський, настоятель собору св. Володимира й Ольги та настоятель катедр св. о. Миколая о. Володимир Климчук. Присутній був теж о. Ковальський, гість з Канади.

Після посвячення відбувся акт зрушення землі, на якій буде незбаром споруджено будинок із устаткуванням для нової, тепер дуже поширеної серед американських банків обслуги своїх клієнтів, які не муситимуть заходити до середини банку, а під'їждючи до відповідного вікна швидко й вигідно поладжувати свої фінансові справи.

Зрушення землі виконали президент банку д-р Юліан Е. Куляс, виконавчий директор і скарбник Ірина Л. Левицька-Гіроміон, представник стейтської легістатури Митрон Куляс, Ярослав Загородний, д-р Тарас Гаврик, Петро Семків, д-р Павло Надзевич—члени дирекції. Серед присутніх можна було побачити голову правління Української Народної Помочі ред-

Посвячення площі під будівлю Української шадницької „Певність”

Володимира Мазура, голову Ілліноїського Відділу УККА д-ра Мирослава Харкевича, представників фінансової установи Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч”, і виконавчого президента Романа Мишича, заступника Омеляна Плешкевича, виконавчого директора Богдана Ватрала та інших визначних гостей.

Під час полуденку президент Ю. Куляс у своєму слові підкреслював винятковий день в історії розвитку єдиного українського банку

в нашій діаспорі, як ще один крок на шляху скріплення економічного потенціалу—основи громадсько-політичного життя української спільноти.

Роман Мишич, президент Кредитівки „Самопоміч”, привітав новий осиг нашого банку та побажав даліших гарних успіхів для добра нашої спільноти. Згадуючи про посвячення площі під будівлю банкового приміщення, варто відмітити, що стан посідання українців у нашій дільниці постійно по-більшується і сльве кожного року додається якийсь будинок чи площа під будівлю.

Треба згадати, що в 70-их роках піонером в цьому була наша парафія св. Володимира і Ольги, яка раніше, в 70-их роках, закупила ряд старих будинків під будівлю собору і парафіяльного будинку, а також будинку, у яких тепер живуть українці, усунувши попередніх небажаних жителів. Це причиною великою мірою до прочищення, впорядкування і забезпечення більшої безпеки в нашій дільниці, де приміщуються наші торговельні підприємства, кінгари, друкарні, установи і товариства, фінансові установи, адвокатські канцелярії, а зокрема Інститут модерного мистецтва,

який постійно виявляє тенденцію до поширення і придбання нових сусідніх приміщень, потрібних йому для влаштування кімнат для мистецьких виставок і принагідних мистецьких імпрез. В близькому сусідстві каси „Самопоміч” основною перероблено будинок, який є власністю Товариства „Самопоміч”, де у великій залі видаються обід для старших горожан і яка служить також для річних зборів та імпрез.

На вулицях Вестерн і Валтон, напроти банку, нещодавно побудовано модерний, гарний і просторий будинок, де приміщується Головна Управа Української Народної Помочі. Багато вже житлових будинків відкупили українці, і так повертаються до цієї дільниці молодші родини, бо тут мають школи, церкви та інші вигоди. Якщо так далі буде розвиватися дія прочищення нашої дільниці, яку вже назвали „Юкрейніс Виллідж”, то невдовзі ми закриємо її за собою без співучасті інших національностей. В цій справі наш банк робив і далі робитиме всі заходи і старання, фінансуючи реальними позиками, за купування нових будинків.

Р. К.

Українсько-Американський День в Баффало

Влаштування Українсько-Американських Днів у Баффало стає вже звичаєм. Почавши від 1972 року відбуваються вони кожного року в місяці серпні. Давніше такі Дні відбувалися спорадично, звичайно під патронатом Церкви. Тепер їх влаштує Відділ УККА. Кожнорічний Українсько-Американський День присвячений якійсь події чи постаті з минулого.

Цьогорічний Українсько-Американський День, який відбувся в неділю, 12-го серпня, на площі церкви св. Василя Великого в Ленкестері, був присвячений трьом подіям: 70-літтю створення Леґіону УСС, 40-літтю створення УГВР і 40-літтю бою Української Дивізії під Бродами. Присутнім на площі гостям про ці події весь час нагадувала чудова символічна декорація, уміщена на трибуні, за прокостована й виконана мистцем Мар'яном Борачком. Ці три події були теж і темою промови, що й в офіційній частині виступив хорунжий І-ї Української Дивізії УНА Ігор Чмола. Тривало пам'яткою про Українсько-Американський День 1984 року залишаться жетони з позначенням усіх трьох згаданих річниць.

Офіційну частину Українсько-Американського Дня відкрила коротким словом голова Відділу УККА Даша Процик, попросивши до ведення програми д-ра Андрія Дякуна, місцевого адвоката, полковника американськостармі (в резерві), який займає становище заступника голови Відділу. Молитву на початку і у кінці програми провів о. д-р Павло Івахів. Великої поваги імпрезі надали національні гми, американський і український.

Українсько-Американські Дні й інші українські імпрези використовують часто кандидати на різні урядові становища, щоб своїми виступами з'єднати собі голоси в листопадових виборах. Без таких виступів не обійшлось і цього разу. У мистецькій частині програми взяли участь хор ОЖ ОЧСУ „Мрія” під керівництвом Юрія Гудим'яка і танцювальний гурток Осередку СУМА під керівництвом Володимира Ковалю. Всі вони з Баффало.

В неофіційній частині Українсько-Американського Дня, яка мала розваговий характер, присутні гості мали змогу послухати українських пісень, передаваних із грамофонних записів. Озвученням площі при допомозі новопридбаного Відділом УККА апаратури займалися Мирослав Маланяк і Михайло Мочерняк. Слід підкреслити, що озвучення, яке інколи мало недотягнення, було в цьому році дуже якимсь.

Михайло Лоза

Розвагова частина Українсько-Американського Дня закінчилась забавою з танцями. До танців приєднався Іосифа Мацеляга.

Харчами зайнялися члени ОЖ ОЧСУ, а також Батьківський комітет „Рідної Школи” УККА. Був теж і буфет з напінками, яким керував Михайло Блендоногий.

Підготова і саме переведення Українсько-Американського Дня вимагало немалої праці. Важко перенести всіх людей, що по-труднилися для цієї справи. Зрештою, допис про імпрезу—це не протокол і не звіт. Але деякого назвемо. До участі в Українсько-Американському Дні у великій мірі причинився організатор Іван Горбачук разом із цілим рядом помічників. За порядок на паркувальній площі відповідали Пилип Плотича і Андрій Петришин. Фінансовими справами завідували Василь Пристайко (вступі) і Михайло Мохнач, Надія Блендонога та Теодор Лехман (квитки до буфету).

Була лютетерія з кількома виграшами.

Цьогорічний Українсько-Американський День пройшов з успіхом, який був би ще більший, якщо б погода цього дня була кращою.

Михайло Лоза

Чергова...

(Продовження зі стор. 2-ої)

Про що ж йдеться тепер, і що хоче Москва досягнути своєю новою брошурою? Кремльські лідери розгорнули тепер широку пропагандистську кампанію проти ЗСА і особисто проти президента Рональда Регена за дозброєння Америки, називаючи ці заходи підготовкою до нуклеарної війни. Ця кампанія проводиться на широку скалю в СССР і поза його кордонами при допомозі амбасад, консулів, торговельних і інших місій, п'ятих колон, органів КГБ тощо. До приходу на пост президента ЗСА Р. Регена, московська пропаганда зустрічала за кордоном тільки мляву несефективну протинакцію. Тепер ситуація змінилася і посередньо контролювані Урядом ЗСА засоби інформації, зокрема „Голос Америки”, „Радіо Свобода” і „Вільна Європа”, почали передавати за залізною заслоною правдиві інформації про советську мілітарну силу, в тому числі уривки з уже згадуваної брошури Пентагону.

Москві треба було якось реагувати на ці інформації, у висліді чого з'явилися три подібні советські брошури, які намагаються уловити за перегами в озброєнні зіпхати на ЗСА і західні країни НАТО.

Другою шілью Кремля є далі робити враження на Заході „миротворця” у протиставу до страшної дійсності: етноциду цивільного населення в Афганістані, докучуваного советською окупаційною армією, поневолення численних народів Східної Європи, експорту заколотів і революцій у Центральній Америці, підтримки імперіалістичних апетитів В'єтнаму і т.д. Отже, чи треба дивуватися, що в обличчя цих фактів Р. Реген бачить потребу дозброюватися? Америка високо цінить свою свободу і, якщо знайде потреба, вона за неї напевно буде мужньо боротися, на що — в минулому — вона вже дала багато наглядних доказів.

ВІДПІШЛИ

● ВІД НАС ●

ФЕДІР РУДОЛЬФ МАРКОВИЧ, член УНС Відд. 4-го Т-ва „Тиса” в Нью-Йорку, Н.І., номер 11-го листопада 1983 року. Членом УНС став 1961 року. Залишив у смутку друину Любину. Похорон відбувся на цвинтарі в Братиславі, Чехословаччина.

Вічна йому Пам'ять! Секретар.

ОЛІГАННА ШАНКІЙ, член УНС Відд. 379-го ім. св. Юрія в Інкаго, Іл., померла 9-го дня 1984 року на 94-му році життя. Нар. 12-го липня 1890 року в селі Гумаковці, Борща Укр. Іл. Членом УНС стала 1940 року. Залишила в смутку дочку Марію Сабот, Пилипа Кері і Україну Комію; сини: Філіппа і Івана, племінники і 3-ох правнуки. Похорон відбувся 12-го січня 1984 року на цвинтарі Елмвуд в Рівергров, Іл.

Вічна їй Пам'ять! Василь Семків, секр.

ЮЛІЯ ШЕФЕР, член УНС Відд. 243-го ім. св. Михайла в Чикаго, Іл., померла 4-го липня 1984-р. на 72-му році життя. Нар. 1912 року в Ілліної. Членом УНС стала 1930 року. Залишила в смутку сина Реймонда і дочку Марилін Шейль. Похорон відбувся 7-го липня 1984 року на цвинтарі св. Гробу в Ворт, Іл.

Вічна їй Пам'ять!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 16-го ВЕРЕСНЯ 1984 р.

Парма, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. св. Франка 334 Відд., о год. 12:30 по пол. в домі фінансового секретаря при 3324 Торрінгтон вул. в Пармі, Огайо. Простіться членів прибути. — Управа.

REAL ESTATE

ВІДКРИТО ДЛЯ ОБСЛУГИ ВАШИХ РЕАЛЬНОСТЕВІХ ПОТРЕБ!

ELOISE & NICK POPOVICH REALTOR/REALTOR — Associate з гордістю представляє Вам

R PORT POPOVICH REALTY INC.

850 N.W. HARBOR BLVD. PORT CHARLOTTE, FL 33952 Phone: 1-813-629-3179

ДИМ з БАСЕЙНОМ Загородний, сонячний огріваний басейн. Популярний план split спальні, 372 гараж на 2 авта. Повністю влаштована кухня і пральня, портьєри, вентилятори у стелі, освітлення, навілатор, чудове мур. патіо. Ціна \$81,000. PORT No. 136 Building Sites — 80 x 125 on paved streets \$2,300 and up; some with terms PL-3

НА ПРОДАЖ ГАРНА НОВА ХАТА в КЕРНОКСОН 5 кім., пазничка, підвал, гараж, опалення, 1 акр землі з чудовими деревами і корчакми, 5 миль від Союзівки. Оказійна ціна.

Тел.: (914) 626-7779

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, НЬЮ-Йорк і ОКОЛИЦЯХ КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. 10009 (212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED

Обслуґа ШИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Брукі і перенесенням тілних Останків з різних країн світу. UNION FUNERAL HOME 1600 Stuyvesant Avenue (corner Stanley Terr.) UNION, N.J. 07083 (201) 964-4222

ПРИЙМЕМО НА ПРАЦЮ

IBM System 34, System 36 operator.

Досвід побажаний. Прийнятий на цю працю перейде вишкіл.

Зголошення: Український Народний Союз (201) 451-2200

КНИЖКА, БЕЗ ЯКОЇ НЕ МОЖНА ОБИТИСЯ!

це надрукована у „Свободі”, В-ві Українського Народного Союзу, книжка

А. Драґана:

„ШЕВЧЕНКО у ВАШІНГТОНІ”

— історія одного з найбільших і найсвітліших досягнень українців Америки: здвигнення пам'ятника Кобзареві України Тарасові Шевченкові у столиці Америки!

Книжка має 138 сторінок, численні ориґінальні ілюстрації та документальні описи подій у вісьмох розділах:

1. Відкриття пам'ятника,
2. Український День у столиці Америки,
3. Великої події славне завершення,
4. Шлях Шевченка до Вашингтону,
5. Битва за Шевченка (з комуно-московською Імперією),
6. Мова цифер (точний розрахунок із зібраних фондів),
7. Шевченко і Американські Українці, та
8. Будеш, Батьку, панувати!

Передмову до книжки написав проф. д-р ЯРОСЛАВ ПАДОХ Обкладинку і заголовну сторінку оформив мистець БОГДАН ТИТЛА.

Основна відомість і постійна свідомість описаного в книжці труду і його світлого завершення: здвигнення пам'ятника Кобзареві України в столиці Америки, буде для кожного джерелом гордості, радості і заохоти до нових добрих і великих починів.

Щоб дати можливість кожному набути цю необхідну книжку встановлено мінімальну ціну на неї в сумі тільки 6.00 доларів. Для вигоди читачів подаємо формуляр на замовлення, яке прохемо вповинати і разом з належністю переслати на подану на ньому адресу.

Мешканців стейту Нью-Джерсі зобов'язує 6% стейтвого податку

До Видавництва „Свобода”

“SVOBODA” 30 Montgomery Street Jersey City, N. J. 07302

Прохаю переслати мені примірник книжки

А. Драґана: „ШЕВЧЕНКО у ВАШІНГТОНІ”

Належність у сумі дол. залучую чеком (поштовим Належність платна лише в амер. долларах переказом).

Ім'я і прізвище

Вулиця місто

стейт зіп код

ТІЛЬКИ 2 ЦЕНТИ ДЕННО

КОШТУЄ \$5,000 — \$10,000 забезпечення

АКЦИДЕНТОВОЮ ГРАМОТОЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ССОЗУ

Такі низькі вкладки для нових грамот Акцидентового Забезпечення, виданих після 1-го жовтня 1983 року, виносять:

\$6.50	річно
\$3.35	піврічно
\$1.75	квартально
60	місячно

для всіх членів у віці 16 до 55 років.

ЦІНИ ОГЛОШЕНЬ

у щоденнику „Свобода” та у „Ukrainian Weekly”

З уваги на підвишку поштової оплати (понад 100%) за висилку „Свободи” та „Українського Тижневика”, як також поважний зріст цін паперу та інших друкарських матеріалів, Адміністрація „Свободи” БУЛА змушена піднести ціни оголошень.

ЦІНИ ОГЛОШЕНЬ у щоденнику „СВОБОДА”

1 інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки \$ 6.00
1 інч через одну шпальту — за приватні концерти, бізнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) \$10.00
Оголошення на 8 шпальт, без огляду на їх зміст по \$10.00 за кожний інч (1 інч x 8 шпальт)

Якщо до оголошення включається знімок — коштуватиме додатково:
Фоторепродукція на одну шпальту \$ 8.00
Фоторепродукція на дві шпальти \$10.00
Фоторепродукція на три шпальти \$12.00

Оголошення на чергове число мусить вплинути до Адміністрації 2 дні перед появою числа.

ЦІНИ ОГЛОШЕНЬ в АНГЛОМОВНОМУ ТИЖНЕВИКУ UKRAINIAN WEEKLY (НЕДІЛЬНЕ ВИДАННЯ)

1 інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки \$ 6.00
1 інч через одну шпальту — за приватні концерти, бізнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів, і т. д.) \$10.00

Оголошення на чергове, недільне видання, мусить вплинути до Адміністрації до ПОНЕДІЛКА.

Телефонічно оголошень НЕ ПРИЙМАЄТЬСЯ, тільки у наглих випадках. Посвідки заплачених ргунків за оголошення висилаємо тільки на спеціальне прохання.

3 нагоди 45-річчя проголошення незалежності Карпато-Української Держави, накладом Карпатського Союзу в Нью-Йорку вийшла книжка

д-ра Юліана Химинця

під заг.

„МОЇ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ІЗ ЗАКАРПАТТЯ”

Книжку можна придбати за 10 дол. у книгарні „Свободи”:

SVOBODA BOOK STORE 30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302 Мешканців стейту Нью-Джерсі зобов'язує 6% стейтвого податку.

New release

FUNNY TEARS A COLLECTION OF SHORT STORIES By Mykola Ponedilok

в англійському перекладі з українського ориґіналу. Художнє оформлення ЕКО (Едвард Козак) і Галина Мазепа.

Ціна примірника 10.00 дол. та 1 дол. за пересилку. Мешканців Нью-Джерсі зобов'язує 6% стейтвого податку.

Замовляти:

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302